

«Ο λαβύρινθος των πνευμάτων» (τόμοι 1 και 2) του Κάρλος Ρουίθ Θαφόν –

Εκδόσεις Ψυχογιός

Πέμπτη, 01/02/2018 | Λεσβιακό Βιβλίο

«Ο λαβύρινθος των πνευμάτων» (τόμοι 1 και 2) του Κάρλος Ρουίθ Θαφόν – Εκδόσεις Ψυχογιός

«Ο λαβύρινθος των πνευμάτων» (τόμοι 1 και 2) του Κάρλος Ρουίθ Θαφόν, από τις Εκδόσεις Ψυχογιός (Μετάφραση: Βασιλική Κνήτου, Πρώτη έκδοση: Νοέμβριος 2017)

Γράφει η [Ράνια Μπουμπουρή](#)

«Μια ιστορία δεν έχει αρχή ούτε τέλος, μόνο πύλες εισόδου. Μια ιστορία είναι ένας απέραντος λαβύρινθος από λέξεις, εικόνες και πνεύματα που όλα μαζί μάς αποκαλύπτουν την αθέατη αλήθεια για μας τους ίδιους. Μια ιστορία είναι σίγουρα μια συζήτηση ανάμεσα σ' αυτόν που την αφηγείται και σ' αυτόν που την ακούει, κι ένας αφηγητής μπορεί να πει μόνο όσα του επιτρέπει η τέχνη του, ενώ ένας ακροατής μπορεί να διαβάσει μόνο όσα έχει γραμμένα στην ψυχή του» (σελ.420), υποστηρίζει ο Χουλιάν Καραξ στον δεύτερο τόμο του *Λαβύρινθου των πνευμάτων*, απηχώντας προφανώς την άποψη του ίδιου του Θαφόν, ενός από τους πλέον ονομαστούς συγγραφείς σε όλο τον κόσμο.

Ο Κάρλος Ρουίθ Θαφόν (γενν. 1964, Βαρκελώνη) ξεκίνησε τη λογοτεχνική του καριέρα το 1993 με το εφηβικό μυθιστόρημα *El principe de la niebla* [Ο πρίγκιπας της ομίχλης], που τιμήθηκε με το βραβείο Edebé, και ακολούθησαν τα *El palacio de la medianoche* [Το παλάτι του μεσονυχτίου] και *Las luces de Septiembre* [Τα φώτα του Σεπτεμβρίου]. Το 2001 εκδόθηκε το πρώτο του μυθιστόρημα για ενήλικες, *Η σκιά του ανέμου* (μτφρ. Βασιλική Κνήτου, Εκδόσεις Ψυχογιός, 2012), το οποίο πολύ σύντομα εξελίχθηκε σε διεθνές λογοτεχνικό φαινόμενο και θεωρείται, μετά τον *Δον Κιχώτη*, το πιο πετυχημένο μυθιστόρημα στην εκδοτική ιστορία της Ισπανίας. Τα έργα του έχουν τιμηθεί με πολυάριθμα βραβεία και έχουν ξεπεράσει σε πωλήσεις τα 30 εκατομμύρια αντίτυπα παγκοσμίως. Από τις Εκδόσεις Ψυχογιός κυκλοφορούν επίσης τα μυθιστορήματά του *Το*

παιχνίδι του αγγέλου (μτφρ. Κατερίνα Ρούφου, Εκδόσεις Ψυχογιός, 2009), *Ο αιχμάλωτος του ουρανού* (μτφρ. Κατερίνα Ρούφου, Εκδόσεις Ψυχογιός, 2012) και *Μαρίνα* (μτφρ. Κατερίνα Ρούφου, Εκδόσεις Ψυχογιός, 2012).

Οι δύο τόμοι του *Λαβύρινθου των πνευμάτων* αποτελούν μέρος ενός κύκλου μυθιστορημάτων, τα οποία διασταυρώνονται στο λογοτεχνικό σύμπαν του Κοιμητηρίου των Λησμονημένων Βιβλίων. Τα μυθιστορήματα που αποτελούν αυτόν τον κύκλο συνδέονται μεταξύ τους μέσω ηρώων και νημάτων της πλοκής που απλώνουν αφηγηματικές και θεματικές γέφυρες, αν και το καθένα τους παρέχει μια ιστορία ολοκληρωμένη, ανεξάρτητη και αυτόνομη. Εκτός από τον *Λαβύρινθο των πνευμάτων*, που θα πρέπει να διαβαστεί με τη σειρά (τόμος 1 και 2), τα υπόλοιπα βιβλία μπορούν να διαβαστούν με οποιαδήποτε σειρά, επιτρέποντάς μας να εξερευνήσουμε τον λαβύρινθο των ιστοριών και ν' αποκτήσουμε πρόσβαση σ' αυτόν μέσα από διαφορετικές πόρτες και μονοπάτια που, συνδυαζόμενα μεταξύ τους, θα οδηγήσουν στην καρδιά της αφήγησης. Και τι αφήγηση!

Κεντρικό πρόσωπο και στους δύο αυτούς τόμους είναι η Αλίθια Γκρις, η Αλίκη στη Βαρκελώνη των Θαυμάτων. Κι ο Λεάντρο Μοντάλβο, ο μέντοράς της. Κι ο Βάργκας, ο νέος συνεργάτης της, με τον οποίο ρίχνεται στην αναζήτηση του δον Μαουρίθιο Βαλς, του υπουργού με το σκοτεινό παρελθόν και την ολόφωτη κόρη. Και, βέβαια, ο Φερμίν Ρομέρο ντε Τόρες, ο Ντανιέλ Σεμπέρε, η Ισαβέλα Ζισπέρ, ο Νταβίδ Μαρτίν, ο Φερναντίτο, ο Χουλιάν Καραξ... ένα παζλ προσώπων με μοναδικό εύρος και βάθος το καθένα, με φράσεις και πράξεις που εκπλήσσουν, μ' ένα ξετύλιγμα σκέψης που γοητεύει, με δράση που συναρπάζει: αυτό είναι το λογοτεχνικό σύμπαν του Κάρλος Ρουίθ Θαφόν, αυτός είναι ο λαβύρινθός του που μας ξεμυαλίζει σε βαθμό να μη θέλουμε να βρούμε την άκρη του.

Η μαεστρία στην αφήγηση του Θαφόν αφήνει χώρο για οξυδερκείς διαλόγους κι εμπλουτίζεται από ένα χιούμορ καυστικό και πικρό: «Σπανίως στην ιστορία αυτής της χώρας έχουν θεθεί επικεφαλής πολιτιστικών ιδρυμάτων άνθρωποι που έχουν τα ανάλογα προσόντα ή που έστω δεν είναι εντελώς άσχετοι. Διεξάγονται αυστηροί έλεγχοι και υπάρχει πολυάριθμο εξειδικευμένο προσωπικό που φροντίζει να μη συμβεί κάτι τέτοιο. Η αξιοκρατία και το μεσογειακό κλίμα είναι εξ ανάγκης δύο πράγματα ασύμβατα [...]» (σελ.192, α' τόμος), λέει ο δον Μπερμέο Πουμάρες, που «βάλθηκε να περπατάει πηγαίνοντας προς τη λήθη, μία σταγόνα ακόμα μέσα στην απέραντη παλίρροια των ζώνων που ναυάγησαν στο γκρίζο της Ισπανίας εκείνης της εποχής» (σελ.194), της εποχής του Φράνκο δηλαδή, που χάραξε ανεξίτηλα την προσωπική ιστορία όλων των ηρώων του Θαφόν: «Αργότερα θα είχαν χρόνο να κρύψουν τους νεκρούς και να φτιάξουν θρύλους. Τώρα ήταν η ώρα να βγουν τα μαχαίρια και να κυριαρχήσει η μικροπρέπεια. Οι πόλεμοι βρομίζουν τα πάντα, αλλά ξεπλένουν τη μνήμη» (σελ.456, α' τόμος). Και, στον δεύτερο τόμο: «[...] το επίπεδο βαρβαρότητας μιας κοινωνίας μετριέται με το πόσο μακριά προσπαθεί να κρατήσει τις γυναίκες από τα βιβλία. "Τίποτα δεν τρομάζει περισσότερο έναν κάφρο από μια γυναίκα που ξέρει να διαβάσει, να γράφει, να σκέφτεται και μπορεί επιπλέον να δείχνει και τα γόνάτα της"» (σελ.328). Κι εξαιρετική η διεισδυτική του ματιά σε κάθε χαρακτήρα: «[...] ήταν ένας μοναχικός άνθρωπος που έκαιγε τις γέφυρές του με τον κόσμο χωρίς να το συνειδητοποιεί, ή, πάλι, μπορεί και να το έκανε σκόπιμα, επειδή πίστευε πως σχεδόν τίποτα καλό δεν μπορεί να περάσει απ' αυτές τις γέφυρες» (σελ.332-333).

Εκπληκτικοί και οι δύο τόμοι – ίσως θα μπορούσε να είναι πιο κοφτό το τέλος του δεύτερου, είναι όμως σε κάθε περίπτωση απολαυστικό, όσο και η μετάφραση της Βασιλικής Κνήτου. Από μας, μόνο μία μικρή συμβουλή: φροντίστε να έχετε προμηθευτεί τον δεύτερο τόμο πριν τελειώσετε τον πρώτο, αλλιώς θα μείνετε με μεγάλη αγωνία!